

Svangerskap/fødsel/barsel - Legemidler, administrert av jordmor etter prosedyre

D50461

Utgave:
4.01Gjelder fra:
08.01.2026

Side 1 av 5

Hensikt og omfang

- Sikre rask og forsvarlig legemiddelhåndtering i situasjoner hvor det ikke er praktisk mulig at lege forordner, eller når forordning vil forsinke behandlingen.
- Som hovedregel skal alle legemidler forordnes av lege til den enkelte pasient. Medisinering uten forutgående legeforskrift til enkeltpasient, såkalt forordning etter prosedyre, er derfor å se på som et unntak. Et annet unntak er ved kritiske situasjoner som postpartum blødning og eklampsi der jordmor kan starte behandling før lege fysisk er til stede. For disse situasjonene er det egne prosedyrer. Legemidlene krever signering i ettertid.
- Gjelder for de legemidler, angitte doser, indikasjoner og forholdsregler oppført i vedlagte liste.
- Gjelder i svangerskap, under fødsel og i barseltid.

Ansvar/målgruppe

- Jordmødre.
- Omfatter ikke sykepleier eller barnepleier.

Handling

- Kontroller at pasienten ikke har legemiddelallergi eller at det foreligger andre kontraindikasjoner for legemiddelet
- Liste for Fødestua Tynset er noe utvidet sammenlignet med liste for andre enheter i SI, da jordmor ikke har vakthavende gynekolog tilgjengelig. Ved tvil om dosering eller indikasjon skal lege rådspørres. For medikamenter utenom listen må kirurgisk/medisinsk vakt konfereres og eventuelt forordne.

Dokumentasjon

- Medikamenter gitt etter prosedyre skal dokumenteres i MetaVision via forhåndsdefinerte doseknapper eller via *F7 Opprett ny dose* i de tilfeller forhåndsdefinerte doseknapper ikke finnes. Jordmor sitt navn blir stående som *Forordnet av*.
- Legemidler utenom denne prosedyren skal forordnes av lege. Hvis det unntaksvis gis en dose etter muntlig beskjed fra lege, skal forordningen/dosen dokumenteres i MetaVision så snart som mulig og sendes lege for godkjenning. Dosen kan gis før forordningen er godkjent.

Legemidler som kan gis etter denne prosedyren, gjelder alle føde/barsel enheter SI				
Medikament/adm. form	Dosering		Indikasjoner	Kontraindikasjoner / forhåndsregler
Oksytocin im/iv	Fødsel - Postpartum blødning (PPB) Fødsel - Stimulering av rier		Atoni profylakse Riestimulering	Overfølsomhet for innholdsstoffene
Oksytocindrypp, forsterket iv	Fødsel - Postpartum blødning (PPB)		Atoni profylakse	
Ringer- Acetat 1000 ml iv	Fødsel - Postpartum blødning (PPB) Fødsel - Keisersnitt Fødsel - Stimulering av rier Fødsel - Feber under fødsel og chorioamnionitt		Hydrering	
Glucose 50 mg/ml 1000 ml iv	Fødsel - Postpartum blødning (PPB)		Hydrering	
NaCl 9 mg/ml 1000 ml iv	Fødsel - Postpartum blødning (PPB) Fødsel - Feber under fødsel og chorioamnionitt Fødsel - Intrauterin fosterdød, dødfødsel, utredning og oppfølging		Hydrering	
Lystgass (No2) inhalasjon	Fødsel - Smertelindring		Smertelindring	
Medikament/adm. form	Dosering	Maks dose	Indikasjoner	Kontraindikasjoner / forhåndsregler
Diklofenak po	50 mg	150 mg/døgn	Smertelindring	<ul style="list-style-type: none"> • Tidligere magesår • Astma • Hjerte/kar-sykdommer • Graviditet
Ibuprofen po	200-400 mg	1200 mg/døgn	Lette/moderate smerter, feber	<ul style="list-style-type: none"> • Blødning, svangerskap
Naproxen po	250 mg	750 mg/ døgn	Smertelindring	<ul style="list-style-type: none"> • Tidligere magesår • Astma • Hjerte/kar-sykdommer • Graviditet • Nyresvikt
Paracetamol po, iv, supp	500-1000 mg	4000 mg/døgn	Lette/moderate smerter, feber	<ul style="list-style-type: none"> • Preeklampsi med leveraffeksjon • Leversykdom
Prometazin po, iv	25 mg ved behov	25mg x 2/døgn	Søvnproblemer	
Bupivacain 2,5 mg/ml inj.	10 + 10 ml	<100mg	Smertelindring/pudendal	Overfølsomhet for lokalanestetika av amidtypen eller noen av hjelpestoffene.
Bupivacain 5 mg/ml inj.	5 + 5 ml			
Lidokain 10 mg/ml inj.	5 - 20 ml	<200mg	Smertelindring/infiltrasjons-analgesi ved suturering	Overfølsomhet for lokalanestetika av amidtypen eller noen av hjelpestoffene. Med adrenalin kun etter at barnet er født.
Lidokain 10 mg/ml m/adrenalin inj.	5 - 20 ml			

Medikament/adm. form	Dosering	Maks dose	Indikasjoner	Kontraindikasjoner / forhåndsregler
Lidokain gel	10 g (20mg)	100mg	Smertelindring/ lokalanestesi ved suturering og kateterisering	Overfølsomhet for innholdsstoffene
Lidokain spray	10mg/spray	20 spray	Smertelindring/ lokalanestesi ved suturering	Overfølsomhet for innholdsstoffene
Fytomenadion/vitamin K im	Fødsel - Nyfødt, K-vitamin		Blødningsprofylakse til nyfødte	Etter prosedyre
Fytomenadion/vitamin K dråper po	Fødsel - Nyfødt, K-vitamin		Blødningsprofylakse til nyfødte	Etter prosedyre
Immunglobulin im	1500 IU	Engangs-dose	Profylakse mot Rh(D)-alloimmunisering hos Rh(D)-negative kvinner	<ul style="list-style-type: none"> Trombocytopeni Blødningsforstyrrelser
Oksytocin neseppray	Amning etter brystoperasjon		Melkeutdrivning	
Hostemikstur po (ikke-morfinholdig)	Etter lokale anbefalinger		Hoste	
Neseppray	Etter lokale anbefalinger		Tett nese	
C-vitamin po	1 tablett/dag		Sammen med jerntilskudd	
Novaluzid tyggetabletter po	1-2 tabl. v/behov		Syre-nøytraliserende	<ul style="list-style-type: none"> Overfølsomhet for innholdsstoffene
Gaviscon po	10-20 ml mikstur v/behov 1-3 tyggetabletter v/behov		Syre-nøytraliserende	<ul style="list-style-type: none"> Overfølsomhet for innholdsstoffene
Laktulose po	15 ml inntil x 2	30 ml/døgn	Profylakse/obstipasjon	
Klyx rektalt	120 ml		Obstipasjon	<ul style="list-style-type: none"> Betennelsestilstand i tarm
Scheriproct supp/salve	1 supp/dag salve 1-2 x/dag	Stikkpille x 1/ dag (ev. x 2-3 1.dag) Salve x 2/dag (evt. x 4 1.dag)	Hemorroider	<ul style="list-style-type: none"> Herpes Overfølsomhet for innholdsstoffene

Fødestua Tynset

Medikament/ adm. Form	Dosering	Indikasjoner	Kontraindikasjoner/ forhåndsregler
Diazepam	10 mg langsomt iv/ rektalt	Kramper (mor)	
Legemidler ved eklamptisk anfall	Akutte situasjoner på Fødestua.		Jordmor kan starte behandling
Legemidler ved postpartum blødning	Akutte situasjoner på Fødestua.		Jordmor kan starte behandling
Misoprostol	0,6 mg rektalt	Atoni/profylakse	
Nifedipin 10 mg kaps	Fødsel - Preterm fødsel, truende preterm fødsel	Riehemming ved preterm-/truende preterm fødsel	
Nalokson	0,1-0,2 mg ved behov	Antidot for opioid (morfin)	
Mifepriston 200mg tbl	Svangerskap - Metodeskjema ved medikamentell abort 0 u- 21 u+6 (ARKIVERT) Legemidler - Skjema for rekvirering til medikamentell abort	Missed abortion	
Oksykodon 5 mg kaps	5 mg inntil x 4	Sterke smerter, etter prosedyre ved missed abortion, se Svangerskap – Metodeskjema ved medikamentell abort	Ved andre indikasjoner skal oksykodon forordnes av lege
Metoklopramid	10 mg iv/po mg inntil x 3	Kvalme, etter prosedyre ved missed abortion, se Svangerskap – Metodeskjema ved medikamentell abort	Ved andre indikasjoner skal metoklopramid forordnes av lege
Benzylpenicillin	1,2 g iv hver 4. time under aktiv fødsel	GBS-profylakse	Forordnes av lege i forkant ved kjent indikasjon
Morfin i.m	5-10 mg i.m	Smerter under fødsel	
Jerntablett	Svangerskap og barsel - Anemi	Lav Hb	

Referanser

SI/17.10.01-09	Svangerskapsavbrudd - Oversikt prosedyrer og pasientinformasjon
SI/17.10.01-10	Svangerskapsavbrudd - Rutiner på poliklinikk og sengepost
SI/17.24-02	Amming etter brystoperasjon
SI/17.24-14	Fødsel - Feber under fødsel og chorioamnionitt
SI/17.24-18	Fødsel - Intrauterin fosterdød, dødfødsel, utredning og oppfølging
SI/17.24-19	Fødsel - Keisersnitt
SI/17.24-21	Fødsel - Nyfødt, K-vitamin
SI/17.24-26	Fødsel - Postpartum blødning (PPB)
SI/17.24-28	Fødsel - Preterm fødsel, truende preterm fødsel

Utgave: 4.01	Svangerskap/fødsel/barsel - Legemidler, administrert av jordmor etter prosedyre	D50461 Side 5 av 5
-----------------	--	-----------------------

SI/17.24-29	Fødsel - Preterm vannavgang (pPROM) og primær vannavgang (PROM)
SI/17.24-32	Fødsel - Smertelindring
SI/17.24-33	Fødsel - Stimulering av rier
SI/17.24-38	Fødselshjelp - Metodebok, Norsk gynekologisk forening
SI/17.24-51	Svangerskap - Hypertensive komplikasjoner
SI/17.24-70	Svangerskap og barsel - Anemi
SI/17.24-74	Svangerskap og fødsel - Gruppe B streptokokker hos gravide og fødende
SI/21.02-05	Legemidler - Skjema for rekvirering til medikamentell abort
TyS/17.24.01-01	Akutte situasjoner på Fødestua.